

Latweeschu Awise.

Nr. 31.

Zettorideenâ 29. Jubli.

1854.

Drucktes pee J. G. Hoffmann un A. Johannsohn.

Korra-sinnas.

Nu flaidras sinnas dabbujuschi par to leelu fauschanohs Aftâ pee Turku rohbescheem, pee Usurgeti, ne zil tablu no Nikolai, ko Lantfabriê jaw buhseet usgahjuschi, un ko fahfuschi jums isstahstihst 28tâ Nummerâ. Wiss riktigi kâ tur teiktis, bet kad wissu to gruntigi jums gribbetu isstahstihst, kâ schinni leelâ fauschanahs Kreeweem un Turkeem gahjis, tad ar pahri Awischu lappahm ne istiktu. Ar preeku tif warram teikt, ka Turki gan par warru stipri turrejuschees un neganti schahwusch, kâ ka Kreeweem grubti grubti bijis teem peekluht sawâs stiprâs weetâs un apzeetinatâs lehgerâs, bet ka muhsu masais pulziasch, tee 23 tuhkstoschi Kreewi, tohs 34 tuhkstoschus Turkus tomehr tâ uswinnejis, ka wissu aisbehgusch un isklidusch pa mallu mallahm un ilgi buhs, pirms tee atkal salassisees un tohs warrehs sadstihst weenâ pulkâ; bet tohs 3 leelus lehgerus, 13 leelus-gabbalus, 36 karrogus un tohs dauds tuhkstoschus Karra-eerohtschus, ko Kreewi teem panehmusch pateesi wairs ne dabbuhs muhscham redseht. Turku Karra-leelunga Selim-Pascha sirgs tappis fashants un pats aisbehdis bes sohbinâ. Kauschanahs weetâ un us zekka kur behgusch, gullejuschi 3 tuhkstoschi noschauti Turki, bet zil to fashantu un sadraggatu, to ne warr sinnaht. Turki nu tâ isbeedinati, ka us to pussi wairs ne drihft ne rahditees. — Sinnams, kur balku-meschâ leelus balkus zehrt, tur to flaidu papillam un kad weenam prett trim, jeb 13 prett 34 tuhkst. jaturrahs un tohs grihb pagahst, tad bes fillahm azzim un wahstim to ne

warr padarriht. Tâ tad nu no Kreeweem arri noschauti 1 palkawneeks, 8 wirsneeki un 240 saldati. Fashanti irr: Generals Gagarins, 5 augsti un 22 femmaki wirsneeki un 640 saldati, no lohdehm — kas ne zil tablu garr zilweka meesahm garru eedamas tahs faspaida un leelas fahpes tâ darra, un ko sauz par Kontusjoni — irr eewainoti 2 augsti un 12 masaki wirsneeki un 169 saldati. No teem Milihtscheem noschauti 4 wirsneeki un 52 saldati; fashanti weens Milihtschu palkawneeks, 9 wirsneeki un 276 saldati, ar Kontusjonehm draggati 3 wirsneeki un 64 saldati. Muhsu Generals Andronikows par warru usteiz wissu sawus saldatus un wirsneekus, kas ar lohti drohschu firdi un pastahwigu prahtu prett tif daudseem stipri ween turrejuschees, bes bailehm un itt drohschigi gahjuschi sinna-mâs nahwes breezmâs. Tif dauds to wirsneeku tadeht eeschauti jeb eewainoti, ka semmee un augstee wirsneeki allaschin paschâ preekschâ gahjuschi, sawus saldatus usstubbinaadami un eedrohschinadami, lai tif ne isbihstahs par tif dauds to eenaidneeku un wiina nifnu schauschanu, jo lohdes nifnaki strehjuschas ne kâ krusa leelâ wehtrâ. Dajch wirsneeks fashants ar 2 ir 3 lohdehm, tomehr no tahs kauschanahs ne irr atstahjis un pats pirmâs us eenaidneeku walli jeb pee eenaidneeku leelagabbala bijis un to panehmis. Generals Andronikows 80 wirsneekus lohti usteiz un isflawe un wiina wahrus Keiseram usdewis. Gan dabbufim dsirdeht, kahdu gohda maksu Keisers dahwinahs.

No muhsu Austruma jubras dsird, ka eenaidneeku fuggi nu neganti kusi un neme-

rige schur tur brauz un rahdijuschees pee muhsu
ohstahm. Ir pee Rehwaes (Jaggaunu sem-
mes Gubernements pilsehta un farra ohstas)
effoht labba teesa atnahfufe un taifotees us
kaufchanohs, bet ne kas wehl naw dsirdehts.
Nahfoht wehl zitti fuggi ar Sprantschu sal-
dateem fo labpraht gribboht zelt pee mallas.
Schà tà darbojahs, itt kà tahdi, kas ne sinn
fo sahkt fo darriht, jo teem warr buht kauns,
fa tif ween laupitaju darbus padarrijuschi. —
Schinuts neddelàs kahdas 3 sweijneeku laiwi-
nas ar siwim gahjuschas no Sahnusemmes us
Dagoesfallu, un usstrehjuschas Calendereem!
Schee teem nabbaga sweijneekem panehmusch
wiffu prezzi, 2 laiwineekem ir sahbakus no kah-
jahm, iskrattijuschi wiffas fullas, un pee wee-
na wihra puss-rubbeli sudraba un kahdus kap-
pera graschus atraddusch, to sudraba gabbalu
panehmusch, bet tohs graschus atderusch un
ar to weenu laiwu tohs allaidusch mahjäs!
Par to warreet Bidsemnes Wahju Guberne-
ments Awisès lassihht. Pa Balto-juhru (stat-
tees lantfahrte us paschu Seemela-puffi) En-
lenderi strahda tahdus paschus negohda dar-
bus, plunderedami un pohstidami fur Kreewu
saldati naw redsami.

Pee Dohnawas wehl wiss tapat kà bijis,
leeli farra-spehki staiga schury un tnyr mekle-
dami to labbaku weetu un tà eetaifitees, ka
eenaidneekem labbaki warr peekluht.

Arri gaida kà Eistreiberi darrihs, jo tee
ar Pruhscheem darbojahs, kad tif warretu at-
kal mihlo meeru redseht pasaulè; luhgfin
Deewu, lai tas Kungu Kungs lohga muhsu
eenaidneeku prahtu un firdis us labbu. Span-
jeru semmè jo deetas jo leelaks nemeers is-
zehlaks mallu mallàs! Madride Deewam
schehl sahkuschi un irr kahwuschees pa eelahm
Spanjeri prett Spanjereem un nu dumpis
iszehlaks dauds pilsehts uu weetas. Kehni-
neene wehl ne spehj to nemeeru sawaldihht,
un arri wehl to wainu ihiti ne sinnam. Awis-
ses melsch, ka Calenderi sleppen tohs sarihdi-
najúsch, gribbedami tahdà nemeera laikà Span-

jeru semmè arri eetaifitees par siipreem padoh-
ma-dewejeem; jo libds schim Sprantschi tur
bijuschi par sinnatajeem. — Portugiseru jau-
nais 16 gaddus wezs Kehnisch taggad no
Calenderu un Beljeru semmes aistreisofis us
Wahzsemmi, un Berlinè pee Pruhschu Keh-
nina bijis un ar leelu gohdu apzeenihst
tappis.

Ar Greekereem pagallam, un Kehnisch
Otto gluschi apspeests. Calenderi iödsenn no
ammata iffkatu, kas dauds mas Kehninam
pa prahta un semmei labbu darra. Tà jaw
eet, fur tif Calenderi eetaifahs. Turki arri
jaw waidoht un nopushchotees par saweem
leeleem draugeem un paligeem, Calendereem
un Sprantscheem, kas nu jabarro un teem
par siipreem pawehletajeem eetaifijuschees.
Dasch Turks jaw wehlejahs, ka Kreewi no
tahdeem draugeem tohs atpestitu. Tif ahtri
tee gan ne ees atpakkal, un welti un bes lab-
beem pelneem tahdi draugi gan arri ne
buhš ar meeru. Turki muhschigi tahdus
draugus gan dabubhs peeminneht.

Par tahm zittahm pasaulès-dallahm, ka
Asin, Awriku, Ameriku un Australiu jums
mihleem Patweescheem mas fo warram tadehl
stahstihht, ka jums wehl naw to lantfahrte un
isstahstischanu par schim sweschahm semmehm,
un tadeht ne buht ne sinneet, fur un kahdas
tahs irraid. Gan nu zitti pee mums jaw bi-
juschi, luhgdami, lai taifohht ir to zittu pasau-
lès-daku 4 lantfahrtes, bet ne warrejam to
apsohlitees; jo ne sinnam, woi tif dauds to
buhš, kas ir tahdas lantfahrtes nemms. Is-
katra tahda lantfahrte mums pascheem makka
libds trihsfims rubl., kas no muhsu fullas
janemm pirms gattawa. Ja nu to wirzeju
ne buhtu deesgan, tad mums par grubti ar
to eetu; tadehl ne usdrihstamees bes si-
uas to sahkt. Kad laudis tahs Ciropas lant-
fahrtes isstahstischanu buhs lassijuschi, tad gan
dabubhs dsirdeht, woi laudim prahts us to
neffahs, arri par tahm zittahm pasaulès dal-
lahm un semmehm lantfahrtes un sinnas dab-

buh. Ja patifs, tad gan weenu lantkahrti pehz ohtras warretum list taihsht.

Ar Deewa paligu ta grammatina par to Ciropas lantkahrti nu tik tablu gattawa, ta grammatu-sehjeji to eeseen. Par 2 neddelahm to grammatu Nihgâ pee Minus Kunga un Jelgawâ pee mums, muhsu namma, warrefat dabbuh ar labbu wahku eeseetu, par 15 kap. sudr.

Skaidrakas sinnaš par to dohsim zittâ Awischu lappâ.

— 3.

Tas Kungs tabs sahles is semmes raddijis, un sayrattigs zilweks tabs ne nizzina.

Sih. 38, 4.

(Stattees Nr. 29.)

Mahte gan teem noslauka degguni, bet ar melneem pirksteem, un waigu jo melnu teem pataisa, jau masahm meitahm usseen flarru, lai faruschgetus mattus ne reds, un ta eerraddina nestaidribu apsegt, un ta taggad ir pee leelahm meitahm mas reds gluddas galwas ar trohnitehm puschotas, — wiss flarrisch usseets. Par seewahm palikkuschas tad ar weenu tahdas nestaidras paleek, un sawus behrnus ta patt audsina. Daschu smukku seewinu, ko basniza glihti nomasgatu redsejis, mahias melnuma deht ne pasihfi. Grehks un fauns irr, ta sewi un behrnus nestaidribâ turreht, un dauds flimmibas, un wisspirmak kaschkis zaur tam eeperrinajahs: Ne peeteek weenreis par neddelu sewi un behrnus nopeht pirti, i kdeenas jamašga ar seepehm un saltâ uhdent, ne ar siltu, ta mahtes-behrnus luttinadamas mehds darriht. Kad wissi mahju behrni ta tihri buhtu turreti, ne ween saimneeka, bet arri kalpu behrni, un audseknai un peenemti behrni, ganni, un t. j. pr. tad irr kaschkis ne buhtu redsams. De lai neweens fakka: fur mehš nabbadšini ta spehjam turretees pee saweem gruhtheem darbeem, pee sa-

was nabbadšibas, pee sawahm masahm, tumsehahm, duhmainahm istabahm? Ja-atbild: warr gan, kad grihb, kad tik flaidribu mihlo, kad tik ruhpinajahs, labbu padohmu peenemt. Bet kad nu kaschkis irr eemettees, tad ne kaweejet to aisdshht. Us to katram namma seh-wam buhs gattawu turreht kaschka smehri, kas apteekê pehrkams. Ar scho smehri wakara behrnam buhs eesmehreht wiffas weetas, fur tik kaschkis irr eemettees, wissu wairak starp pirksteem, lohzehtos un ap mihselli (mihschleem). Ta behrns lai paleek siltumâ lihds ohtram wakkaram tad behrnu papreekschu nomasga tihru ar fallahm seepehm, ko arr waijaga gattawas eepirktees, — un tad eesmehre atkal ar to kaschku smehri; ta patt darri arridsan treschâ wakkara, un tad beidscht pirti wehl labbi ar seepehm nomasga, tad kaschkis buhs suddis. Wiffas drahnas, kreklis, sekles, ko behrns pa tahm kaschkadeenahm nesfajis, jafadedšina, un behrns no jauna tihri jagehrbi.

10. Par masu behrnu flimmibahm warru ween tahdu padohmu doht, lai ikweena behrna mahte no apteekes gahdajahs behrnu-pulweri. Masu behrnu flimmibas, nemeers un raudaschanas wissuwairak no wehdera zellahs, un schahs wehdera-sahpes schis behrnu pulwers weegli dseedina, kad no ta 3 jeb 4 reises behrnam eedohseet nasa-gallina teesn mahtes sishdalâ jeb kummelinu-teija eejauktu. Darrait ta, mahtes, tad jums naktis wairak meera buhs. Bet sargajeetees arri paschas, ka saweem behrneem kaitigu barribu ne dohdeet eesihst, no ka wehdera sahpes zellahs; un kaitigs allaschin behrneem juhsu sishdals buhs, kad sawas leekas isbailes un behdas, un wissu wairak, kad sawas dusmas ne prohteet waldiht, un ar tahm sawus behrnus apsihdijeet. Ne ween ka zaur tam behrnam sahpes un jums paschahm gruhribas un nakts-waktis teek, bet behrni arridsan ta jau ar mahtes-sishdalu eesihsch to niknu dusmas dabu, ka pehz laika naw wairs waldami un

faweem wihreem un peederrigeem un faini-
neem fuhras deenas darra ar sawu nemeera
un dusmu prahtu. Ak mahtes, kad jums
wiffahm buhtu deewabihjiga, lehniga, un
prahtiga firds, juhs warrefet usaudfinah
wee-
nu jaunu un stipru un tizzigu zilti, kas teh-
wu-grehtu-pehdas atstah; kad juhs sinnatut
sawus behruus prahtigi audfinah, mihlestibâ
pahmahziht, tizzibâ un tikkumôs mahziht, win-
nu azzis un auffs isfargah, ka saunas preeksch-
fihmes no jums ne reds, un btehanu wahrduus
no jums ne dsird, kad juhs sinnatut winnus
peeraddinah pee meesas un dwehseles skaidri-
bas, tad pasauke driht greestohs us labbatu
puffi. Ak mahtes, zil swehtibas juhs warre-
tut pasaukei gahdah! bet nu buhs juhsu at-
bildefchana leela Deewa preekschâ!

(Turplifam beigumâ.)

Padohmi fainneechem.

1) Kâ sahli warroht taupih. Kad
pee wahrifchannah sahli ne peerberroht sawu
bet uhdeni iskaufetu tad treschu dalku pa-
taupoh.

2) Lai sweests nelabbu smakku ne
dabbu. Zeekreij jaunu sweestu fehrnejis traukâ
eeleek, lai pa wirsâ uskaija druzin smalki sa-
grausta zukkura. Sweests tad paleekoht prischâ
smakâ pa mehnescheem.

3) Lai wistas seemâ labbi pautus
dehj. Remm nahtru fehkli un dohdi to barribai
klast. Scho fehllu warri eedabbuht kad Au-
gust mehnescha gallâ tohs leelus nahtrus no-
grees, buntinôs faseen un schahwe. Sehkla
tad woi patti iskriht, un tad to wehl schahwe,
woi arri to warr iskult.

Padohms fainneechem.

Kad sirgi kahse. Remm kaddika sarrinus
ar lappahm, wahri uhdeni, dohdi scho uhdeni
rihtôs un wakkardôs kad dsirdini, un, ja dauds,
pehz divi neddetahm kahfels buhs atstahjees.

R. — U.

Kâ Spanjeru semmê sweestu pah- dohdoh.

Tur ne pehrf nedf pahredoht sweestu ar
swarru kâ pee mums, bet ar ohlekti. Pirzejs
praffoh: zil maksa 1 ohlekte sweesta? — Is-
dewejs atbild: tik un tik maksa pehz winnu
naudas, un tã winni salihgst. — Bet ka-
pehz tad ne ar swarru, warretu dasch te jau-
tah? Atbildu: Ta leela siltuma deht lai tas
sweests islaistohs, tad tohpoh tas eeksch ref-
nahm deffahm eelets un tad ar ohlektim
mehrijoht pahredohts. Kattrai semmei sawa-
das eerikteschanas. — t —

Studdinaschanas.

Saur scho es wiffseem un itt ihpafchi tahm zeeni-
gahm teefahm sinnedu darra, ka es sawu tohrteili no
tohpmanna Hausmanna namma skattoke-eelâ esmu
pahzehtis us grauweera Isakfona nammu, Pastes- un
skatirnes-eelâ us stuhra, luhgdams, to man lihds schim
schinkotu ustizzibu ir turplifam ne atraut, un apfohli-
damees, wiffsus man usdohtus darbus lehti un labbi
isbarriht.

Jelgawâ, tai 18tã Juhli 1854.

August Weidemann,
grahmatu-fehjeju meisters.

Pee J. G. Hoffmann un A. Johannsohn
Jelgawâ warr dabbuht:

Drangu wainaks, to tappa gulbitam draugam J.
Spahgam par peemianu tantas brahli pinnusch.
Maksa 15 kap. fudr.

Jauna Pasakla: un Stahstu-grahmata, preeksch
Lattweeschu-walldas-mihkotajeem. Divi dalkas.
Maksa 10 kap. fudr.

Tanni kaupmanna Fadejewa namnâ, ais Annes-
wahrteem warr dabbuht preedes ir egles baktus pirt. 2

Pee abbatu-taisitaja Bonzel eeksch Jelgawâs, Pa-
stes eelâ namnâ Nr. 5 warr wiffabus labbibas feetus
dabbuht. 1

Pee Rundallas mescha-lunga warr dabbuht uppse-
malku pirt. 1

Drith drulleht.

No juhmallas-gubernements augstas waldischanas buffes: Oberlehrer G. Blase, Zensor.
No. 228.

Ro fwehtdeenas - fwehtifchanahm.

Tee kristiti laudis fwehti to fwehtdeenu, tee wezzi Greekeri fwehtija to pirmdeenu (man-
dagu), tee Perseri to ohterdeenu, tee Affireri to
trefchdeenu, tee Egipteri to zettortdeenu,
tee Turki to peekdeenu, tee Obreeri (jeb Schihdi)
to festdeenu, tee laidas fwehti wiffas deenas
un, tee muddigi laudis, — ko tee darra? — Tee,
ja lohti leela waijadfiba winnus pee tam
ipeefch, ir paschâ fwehtdeenâ bet tikkai mihlestibas-
un nohtes-darbus pastrahda. Bet sinnamâ, kâ
schê peeminnamâ un peekohdinajamâ, kâ lai ne
weens to fatwâ prahtâ ne leef nahkt, to fwehtijamu
deenu ar leeku strahdaschanu un laizigu darbu
puhlifchanohs un zittabâ wihsê apgahniht, jo schi
tikfai irr ta deena, kurra mums pehz ta wiffu fun-
gu Runga pawehleschanas wiffuwairak ar luhgscha-
nahm un zittahm garrigu lectu darboschanahm ja-
pawebda; bet deemschehl gan daudstahet tas pa-
jaulê atrohnams, kâ zitti, un itt ihpaschi semma-
tas kahrtas laudis schinni deenâ ruhpejahs par lai-
zigu mantu sakrahshanu, puhledamees ar lauku-
apstrahdaschanu un zitteem lauku- un mahju-dar-
beem. Bet tas jau mums sinnamâ, kâ tahds
darbs fwehtibu wis ne atrohn bet wehl wairak ne-
laimes un pohsta atnesâ, kâ muhsu mihlas Alwifes
to arr' jau irr apleezinajuschas, zittos nummurôs
tahdus notikkumus sakastidamas. — Wehl zitti
zilweki, pat gudri un skohlati wihs mehds fweht-
deenu par to ihst u islusteschanas-deenu turreht,
dohpahs us jaktehm un meddischanahm u. t. j. pr.,
kur tad us tahdu wihs gan wehl wairak nedarbu
tohp dsirdeti ne zittas deenas. — Kamehr zitti
us bojnizu Deewa wahrdu klauifschanas dehl no-
steidsahs, tamehr jau dasch labs sehsh trohga-pap-
pam blakkam pee suhrahm sahlehm jeb sirds-drap-
pehm. Tur, kâ jau allasch prohtamis starp scheem
trumpetaju-brahlischeem, kurri kahdus mehrus jau
pawairak eebruhfejuschji, ne retti lammeeni, bahrscha-

nas, kilbas, plehschanas un ir affins-isleeschanas
fw. deenâ zeltahs.

Bet man praktâ nahzis, kâ zittas puffes Lat-
weefchu-tautas starpâ fwehtdeena tohp pawaddita.
Brohti: wezzi un jauni, puifchi un meitas, leeli un
masi dohdahs fwehtdeenas-walkards leelds barrôs
us weenu sapulzinofchanas-weetu; bet kahda un
kur irr schi weeta, kur wiini nodohmajuschji fa-eet?
— Swebfchneeks, kas schahdu ceraddumu wehl ne
buhstu pasinnis, warretu gan dohmaht, kâ wiini
us kahdu Deewa wahrdu tureschanas-weetu dohma
no-eet. Bet ah! kas to dohs. — To nammu,
us kurren wiini tik lohti steidsahs, gan katris jau
warrehs usminneht, kad es wiinu par dschraju-
basnizu (!) gribbu nosaukt. Schi nu irr ta
weeta, kur ar leelu steigschanu irr sakrehjis leelds
pults lauschu no mallu mallahm, gan schahdu, gan
tahdu.

Zai jelle papreefchu waijazam: kurra nu irr
ta pirma neleetiba, kas schê tohp dsirdeta un redse-
ta? Gan tahdam zilwekam, kas schahdas weetas
ne apmekle, buhs jalaunojahs par tahdu nejau umu
un pasaules-trohksni, un buhs gan ausis zeeti ja-
turr tohs nelabbus besgohda-wahrdus dsirdoht,
kas schê no jaunu lauschu muttehm ahra muhl.
Schê tohp runnati tee nejaukati un beskaunigati
un lammaschanas wahrdi, dasch daschadi. Ar ih-
seem wahrdeem saktoht, tē ne truhst, leeka dsers-
schana, aplama rihschana un plihteschana, Deewa
faimofchanas un lahsti, lammaschanas un eenaidi-
bas, plehschanas un lauschanas, flepkawibas un
neschkihstibas un zitti teem lihdsigi grehtu-darbi, kas
Deewa sohdiu peln. Tē reds brandwihsna-poh-
stam pawiffam nodelwuschus zilwekus, wahrtotees
pa satveem pascheem wehmekleem un dubteem kâ
zuhkas. Tē zits sawam tuwakam mett preefchâ
parradus un zittas wainas, patâ nesinnadams, kah-
dus wahrdus no muttes isrunna. Tē atrohnahs
dauds tahdu, kas sawâ pahrdsehruhchâ prahtâ drau-
gu pataisa par eenaidneeku. Tē dsird wihs wiffa-

das fihwes un fildas u. t. j. pr. un — pee wiffa fcha irr wainigs tas negaddigi baudihst branda-wihns, fo jau paschi schuhpas breefmigi nolahd, kad dsehrums isgullehts: — un — atbildeet paschi, fur reebiga irr wiffa peedsehruscha ziltweka buhschana? kahds isfkattahs wiinna gihmiz? kahds irr wiinna meefas-glihtums un apgehrbs? un woi sinna patz, fo wiansch darra un runna? woi irr tahds wehl wehrtz fa to par ziltweku nosauz? un woi! kas warr isteikt un isfkaitiht wiffas nelaimes, kas zaur brandwihna-schuhposchannu ween pasaulé notiffuschas?

At ziltwez! kas tu pehz Deewa gihmja rad-dihst un kam paldeets Deewam prahts un sapraschana no augshenes irr dahwinata, tu patz tihschâ prahtâ par lohpu notaisees un satwai meefas-kahribai tâ padohdees, kâ wairz ne effi isfchirroms no prahtâ samaitateem! Woi tawa pascha firbz-ap-sinnaschana to jau tew ne fakta, zil reebiga un grehziga prett Deewu irr meefas-pahrpildischana? tu to, fo tewim Deewz par meefas ustruru dewis un fo tew ar pateizigu firbz waijadseja sanemt, to tu nizzini un turri, tâ fakkoht, par apsmeeflu. Us-klausees jelle tahs 410 dseefmas 9to perschu is dseefmu grammatas, un apdohma kâ:

„Ehst, dsert ar draugu Deewz neleeds
 Redz darriht setwim preeku;
 Bet fa tu Deewu ne aisteez,
 Redz pahrpilbees pahrlaetu!
 Jo plihstschannu sohda Deewz,
 Kâ wiffas laikos redsam meh,
 Ar baddu, fehrgahm, farru!“

Bet nu wehl japrassa: kahdas leetas deht jauni puifchi un meitas sché sarahkuschi?

Winni tē atnahkuschi weena preeka jeb islusteschannas deht, kas jaunu ziltweku asfinim gan warr bñht derrigs, prohti, tas irr tas dantschu-preeks. — Schis preeks gan nau leedsams, bet tikfai, kad winnu us gohdigu un besgrehzigu wihsi eefahktu un pabeigtu, jo jauneem laudim schahda islusteschannas gan spirdsina un spehziua meesu un kaulus, bet turprettim arridsan neapdohmiga, pahrlaeka danzoschana ziltweku weffelibu lohti maita: jo pehz isdanzota stikka mehdi pee frohd sineeka eet, un stohpu allus praffijuschu (kas jau allasch aufst),

welk labbu malku, kamehr wairz ne flahpst; atkal sweedrös buhdams eet ahrâ wehjä iswehnatees. — Bet, fur schahds eeraddums irr abbs? Dasch lihds satwam dshiwibas-gallam aismirfihz wis, fo schahda neapdohmiba wehlibai padarrijufe! Zeef dauds ziltweki us tah wihsi nikno fleppu (kafsu) jau samantofuschu zaur winnu ween satwu ahtru nahwi panahkuschi Zits ar winnu wiffu satwu muhschu mohzijeos, all nis splaudidams, ja til pee laika ahrtes palnau mellejis. Bet retti deefgan ir pascha dalku puhliusch warr isglahbt no kahas naggeem.

Tadeht tad nu wiffaem dantschu-preeku melle-tajeem sché fakkam: ka danzis irr tihri bes wainiga un gohdiga palusteschannas, bet tikfai tad kad winnu ar prahtu un mehru bauda. — Jo wiffu jau warr buht no jums mihseem lassitajeem gan katris itt labbi sinnas, bet, atbildeet juhs dantschu meisteri, woi arridsan weenumehr to wehri nemmeet, kâ satwai paschat weffelibai zaur tratts danzoschannu, wainu ne padarreet?

Dhtram kahrtam atkal, gan ifkatram pee firbz gribbetum list, to labbu padohmu dohdami, kâ tad tahdas beedribas wis ne apmekle un satwu prahtu nogreesch noht no tahdahn preeku-tweetahm, fur launums ween wiffuwairak redsams un fur teefscham, patz kahrinatajs itt tutwu klastu stahw un katru azzumirkli satwu pinnekli gattawu turr, ka warr meit ap faklu un fahstihst jeb satwaldinaht tohs, kas lehttizigi irraid, jeb kurreu firbz grehts ahtrakt mahju-tweetu warr atrast. Tē wiffuwairak lehts-firbigu lauschu labbas eeraschas un labbi tikfai tohp samaitati un prahts tohp nogreests us kaur puffi! jo dauds ziltweku nebehbibas un nelectibas deht ween sché irr satwilkuschees. — Un — fo wehl wezzakeem pawiffam mettam preekschâ, kas satwus behrnus lihdswefdami tohs jau no masahm deenahm us tahdu wihsi eemahza un eeraddina us launumu un negantibu. Ruhdsams, ne weddet winnus turp, jo jums buhs sinnaht, kâ jaunu behrnu firbz tee tē redsami nicki un stikki jo drihsakti tweetu atrohn un ahtrakti tē eemahzahs tohs ne-tiklumas un tohs sché papillam atrohnamas nelectibas.

Leegt, m. l. gan ne warr leegt turp us schah-
 bahm beedribahm no-reet tahdam, kas jaunu lauschu
 danzofchanu passattitees, jeb arridsan ar draugu goh-
 dam parunnatees woi zitta kahda gohdiga laika-
 katwekla beht tur irr nogahjis! bet turprettim zif
 tahdu te nau sapulzinajuschees, kas zaur rupjahm,
 nepeeklahjigahm un aplanahm wallobam Deetwu
 kaitina, wiinna gohdu aistildami un wiinna wahrbu
 faimodami.

Jebfchu gan ne sinnu woi wiffas puffes Wid-
 un Kursemmé schahba cerascha mahjo, tad tomehr
 teem tur tahdas launas-beedribas atrohдахs sché
 dohdam to padohmu pehz Sal. fak. wahrd. 1, 15
 un 16, ka labbaki buhs atkahptees un atgreestees
 no tahdeem jetteem kas, ka augshá apraktihis, to
 ziltweku us dauds launumu- un pohsta-weetahm ais-
 wedda un teescham Deetwó pató muhs wahjus
 grehzigus ziltwekus spehzina un mums palihis us
 wiffu labbu apnemshanohs, ja tik paschi no wiffas
 firds to eegtibbam.

Sirdsmihla Lattuju tauta! ja tu ta darrisi,
 tad tu pateesi isbehgfi no dauds un daschadeem
 grehfeem.

A. G. g. r.

Zerriba ne pamett faunâ.

Kad isgahjuschu ruddeni fanahzam Durbes
 basnizâ plauschanas swehtkus swinneht, Deetwam
 par wiinna dahwanahm pateikt, un arri wiinnu luhg-
 tees, lai mums to mafumu swehtiti, ar to ne war-
 rejam fatuus schkuhnus tik pilnus peepildiht ka pa-
 schi wehlejamees, tad spreddika turreja par Neem.
 12, 12. »Effeet preezigi zerriba, pazeetigi behdas,
 postahwigi luhgshandâ.« Schi Deetwa wahrda
 islikshanu klausotees mums jatw patti firds itt ka
 fautin usfauze: »Dsenneetees tik wiffuwairak pehz
 Deetwa wolstibas un pehz wiinna taisnibas, tad-
 juns arri tahs pasaules leetas taps preemestas.
 Jo, kad arr natw tik dauds, ka mehó paschi wehle-
 jamees, woi tas Kungs natw tik pat spehzigs muh-
 fu laikós, ka tanni laikâ, kad winsch tai atraitnei
 1 Rehn. 17, 14 to miltu tihni swehtija?

Pehz beigta spreddika weens basnizas wezza-
 tais isneffe no drehokambara pilnu sauju baltu jed-

delischu un katram bewe kas tik nehme. Tur tee
 wahrdi bij usraktiti, to gohdigi Uwischu lassitaji
 jatw pehrnâ gadda gahjumâ Nr. 44 dabbujusché
 lassiht, un to ehrgelneeks Springera kungs ar sa-
 weem skohlas-behrneem us tschetrahm balsim no-
 dseebaja, ka wiffseem firdis eelihgsmojahs un stip-
 rinajahs appatsch Deetwa spreeduma pasemmiigi pa-
 dohtees. Kad wiffus spreddika wahrbus bijam
 firdi glabbajusché, un wiffas fatwas waijadribas
 Deetwa schehligai rohkai bijam nodetwusché, tad jatw
 us mahjahm eedami ar tahs dseefinas beidsa-
 meem wahredeem preeziga firdi warrejam isfaut:
 »Waddi muhs! — Ka tewim patiks, ta mums
 derrehó, Schehligais!« — Ne zif ilgi pehz tam
 tas Kungs mums arr fatwu schehlasstibibu rahdija:
 Tas laikó atnahze, tur jatw lohpi bij jaleek stakós;
 bet neliktam: jo bij tik jauks laikó, ka warrejam
 wehl Notwember mehnesi us gannibahm laist. Un
 atkal pawassarâ jatw Merz mehnesi warrejam ee-
 fahkt, tur gan nekahdu pilnigu pahrtiffchanu ne
 warreja dabbahkt, bet tatschu eelsch knappibas leelu
 paligu atradde.

Gan bij jadohma, ka wehl aufsis laikó ar
 sneegu usnahks; — bet nesagaidijam wis. Metti
 kahda deena tik bij aufsta, un pa Jurgeem jatw
 jauna sahle sahze semmi apflahkt.

Ru jatw arr' fatuus rudju laukus redsam
 dauds labbakus ne ka isgahjuschâ gaddâ. Itt ka
 us mums tas Kungs sazitu ka Jeremias grah-
 matâ 32, 40 un 41. lassams, un apshlitu mums
 schinni ruddeni baggatakus plauschanas sweht-
 kus. — Bet, woi mihla draudse, mehó
 tam Kungam wiffu Kungu nekahdu pateizibu ne
 dohsim, kas jatw irr wiffu pahp pahrafi darrisis
 to mehó luhdsam un dohmajam. Jo tas Kungs
 jatw zittu nekahdu maksu un atlihdshinaschanu no
 mums ne grihb par wiffu fatwu labbdarrishanu,
 to winsch mums ideenas parahda, ka tik to: Lai
 mehó wiinna wahrbu peeneimmam; un us to dsen-
 namees, ka mehó swehti tohpam, lai drohschi un
 bes bailibas to deenu warram gaidiht, kurrâ tahs
 debbesis degdamas suddhis un tee pirni pasaules
 eefahkumi no karstuma iskuffis 2 Pht. 3, 12.

Andrejs Weill.

Reds, fo křiftiga mihleſtiba eefpehji!

Divi wanderſekki reiſeja zaur weenu zee-
mu un peepeschi eeraudſija, ka weens namſ
ar ugguns-leefmahm degge. Dublin ſtei-
dsahs abbi to ugguni palihdsieht dſehſt. Kad
bija peefkrehjuſchi, tad redſeja, ka weena mahte
gauſchi raudaja, jo winnas behrninſch wehl
eekſch leefmahm bija palizzis. Tee wander-
ſekki to ſewu ne paſinne un arri ne dohmaja
pehž winnas praſſiht, kaſ winna tahda; bet
weens no winneem eefkrehje eekſch tahm leef-
mahm un iſneſſe pehž maſu brihdi tai rau-
dadamai mahte ſawu mihlu behrnau, kurra
ar karſtam aſſarahm patenzinaja ſawa behrna
glahbejam. — Kaſ uſſkubbinaja to ſweſcho
wihru eekſch tahdahm dſihwibas-breefmahm
eedohtees, un behrnu iſglahbt? To darrija
ta křiftiga mihleſtiba.

J. Friedenberg.

Ihſts meers irr kappá.

Meib. Das Grab iſt tief und ſtille zc.

1.

Tas kapp irr tumſch un kluffu
Itt nejauks uſſkattoht;
Tat dohd mums ſaldu duſſu
No paſauls iſeljoht.

3.

Ne lagdigalla ſittihſ
Schí tumſchá kſhepiná,
Tahs draugu puſtes křittihſ
Lit kappá malliná.

3.

Atſtahtu draugu gaudas
Par welti kappá ſkann,
Un ſehrdeenſchu raudas
Tee mirruſchi ne mann'.

4.

Ne zittás kahdás mallás
Nihht ihſta meeriba;
Zaur tumſchás kappu allás
Nehs nahkam tehwiſchá.

5.

Scheit daudſreif gruhti klahjahs,
Scheit jaraud behdigí;

Tur winnás jaukás mahjás
Buhſ meera-laijini!

E. F. S.

Ne-atſtahj mann' mans Deews!

1.

Ne-atſtahj mann' mans Deews, famehr eſ ſcheitan
mihru!
Sneeds ſawas rohkas man, kad behdás — grehſós
křihru!
Un waddi manni tá, ka tohpu ſwehts pateef!
Mans gaischums, palihſ, ſargſ! Ne-atſtahj mann'
mans Deews!

2.

Ne-atſtahj mann' mans Deews! Ak walđi mannu
dabbu,
Ka peepſeſchohſ arween jo wáiraf darriht labbu.
Dohd ſawu Garru man lai taſ man turretees
Té palihds tizzibá! Ne-atſtahj mann' mans Deews!

3.

Ne-atſtahj mann' mans Deews, kad ſirds ar ſkumjahm
ehdahſ,
Un ſipro, ſipro mann', kad ſpeeſch mann' křuſſſ
un behdás,
Kad meeſa kahrđina — kad man buhſ zihnitees
Prett paſauls-blehnam, tad ne-atſtahj mann' mans
Deews!

4.

Ne-atſtahj mann' mans Deews pee wiſſa, fo eſ
darru!
Ka tawu ſwehtibu eſ wiſſur ſajuſt warru.
Mans darbs un ammatſ ar fo man buhſ pahrtiktees
Bai irr pa prahtam Dew, ne-atſtahj mann' mans
Deews!

5.

Ne-atſtahj mann' mans Deews! Eſ pee Dew
turrohs křahtu,
Zit nabbags paſpehju; — ak ſipro mannu prahtu,
Ka ſwehti, tizzigi Dew warru peeſertees;
Dew bihtees, mihloht Dew. Ne-atſtahj mann'
mans Deews!

6.

Ne-atſtahj mann' mans Deews, kad paſauls muh-
ſchinhſch beidsahſ,
Un no ſchi ſweſchuma mann' nahwe iſweſt ſteidsahſ!
Zaur Jeſu Křiſtu tad par mann' apſchehlojees;
Un kad mann' atſtahj wiſſſ, ne-atſtahj mann' mans
Deews!

E. Dünsberg.

Brihw drillecht,

Ne juhřmalas-gubernements augſtas walđiſchanaſ puſtes: Oberlehrer G. Blaeſe, Jenſor,

No. 229.